

knihou *Krvaviny* s prvkami hororu a grotesky. Sú to „krvavé príbehy“, ktoré si číta a komentuje tajomný pán Gorazd, ktorý sa na konci knihy prekole nožom. Súčasťou tohto súboru poviedok je aj príbeh o *Pachovi, hybskom zbojníkovi*, známy najmä z neskoršieho filmového spracovania.) Podobný charakter ako knihy poviedok má aj autobiografický román Trojúsmevový miláčik (1973).

Doteraz najroziahlejším a najúspešnejším dielom Petra Jaroša je román Tisícročná včela (1979). Aj v tomto diele využil postupy typické pre postmodernu a magický realizmus (citáty, odborné texty, sny, neskutočné javy a pod.), ale v románe prevláda realistické rozprávanie a detailné zobrazenie historických a spoločenských udalostí. **Má bohatú dejovú líniu a zaujímavý dej, realistické rozprávanie oživujú prvky grotesky, paródie, satiry a humoru, fantazijné prvky, sny a neskutočné javy.** Jeho dej sa odohráva v autorovom rodisku Hybe a zobrazuje osudy troch generácií rodiny Pichandovcov od 80-tych rokov 19. storočia do roku 1918. Je to príbeh s množstvom svojráznych postáv, plný ľudských lások, narodení, smrti, práce, radosti i tragédií. **Román si získal uznanie kritikov i čitateľov** (k jeho popularite prispel i film nakrútený podľa autorovho scenára režisérom Jurajom Jakubiskom v roku 1983).

Volným pokračovaním románu Tisícročná včela je román Nemé ucho, hluché oko (1984).

Bizarnosť, fantastickosť a mystika prevládajú v zbierke poviedok Parádny výlet (1982). K mestskému prostrediu sa autor vrátil v románe Lásky hmat (1988), ktorý je ostrou kritikou malomeštia a života intelektuálov.

Po roku 1989 vydal Peter Jaroš ďalšie spoločenské romány s prvkami postmoderny a iné prózy.

Podľa jeho diel vznikol celý rad celovečerných a televíznych filmov (ku ktorým napísal scénáre on sám), z týchto si získali najväčší ohlas filmy *Pacho, hybský zbojník* a *Tisícročná včela*.

Tisícročná včela

Peter Jaroš dosiahol doteraz najväčší úspech svojím románom Tisícročná včela.

Táto rozsiahla rodinná sága má bohatú dejovú líniu. Autor v nej okrem hlavných postáv a ich osudov predstavuje i desiatky rozličných epizodických postáv a postavičiek (skutočných postáv z dejín národa i obyčajných dedinčanov, najčastejšie však ľudí tragikomických, zvláštnych a bizarných).

Dej románu sa odohráva v autorovej rodnej obci Hybe na prelome devätnásteho a dvadsiateho storočia (zachytáva približne tri desaťročia – od roku 1891 do roku 1918). Jaroš predstavuje život ľudí tých čias v tejto podtatranskej obci so všetkými jeho radosťami i starosťami. Do príbehu včlenil aj podrobnej dejiny obce počnúc od 12. storočia, informácie o remeslách a spôsobe obživy Hybanov, o mimoriadnych udalostiach (požiare, nezvyčajné úmrtia, strašný ľadovec atď.).

Román Tisícročná včela je oslavou práce (roľníckej, murárskej, remeselníckej), ktorá je podľa Jaroša jednou z najväčších krás života. Práve pracovitosť, vytrvalosť a životaschopnosť – vlastnosti typické aj pre včely – pomohli prežiť slovenskému človeku tisícročie plné krív a utrpenia.

Ďalším určujúcim faktorom života postáv románu je okrem práce láska. Autor predstavuje jej rôzne podoby – lásku krásnu, čistú, vernú a úprimnú, ale i lásku zmyselnú, vypočítavú, krutú, zradnú a tragicú.

V popredí románu sú osudy troch generácií rodiny Pichandovcov. Martin Pichanda a jeho žena Ružena mali tri dospevajúce deti – dcéru Kristínu a synov Sama a Valenta.

Starý Martin Pichanda bol svojráznou osobnosťou (hoci mal iba 51 rokov, všetci ho volali „starý“). Bol roľníkom a murárom (ako väčšina Liptákov), za mladi pochodiť s partiou murárov celé